

גיליון

אשריכם ישראל

מאמרים וסיפורים אקטואליים
משיחותיו וכתביו של מגיד המישרים

הרב שמעון גוטסמן שליט"א

גיליון שבט תשפ"ג

קו השיחות והחיזוקים: 077-260-9134

לתרומות, לתגובות, להזמנת הרצאות ולרכישת הספרים

ניתן להתקשר: 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את הגיליון בדוא"ל: 089743208A@gmail.com

תוכן המאמרים:**אנשי אמונה אבדו - עמ' ד'**

דברי הספד שנשא הרב גוטסמן שליט"א בפני תלמידי ישיבת "היכל התלמוד" בעקבות הסתלקותו של מרן הגאון הגדול רבי שמעון בעדני זצוק"ל

כך נבקש עזרה רוחניות - עמ' ז'

טרמפ מיוחד לראש הישיבה

עדויות מופלאות | הכנסת אורחים מוזרה ביותר

"אמונת חכמים" בשנת תשפ"ג - עמ' י"ב

הטיפש שבא לייעץ לטייס | פורים כל השנה | אין לך אלא חכם שבימך!

מעשה נסים של "תחיית המתים" - עמ' ט"ז

סיפור מופלא מכלי ראשון על מו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זיע"א - במלאת חמש שנים להסתלקותו (ו' בשבט) | דברי מרנן ורבנן | עדות מבעל המעשה | ממה התפעל הרב קראם

שובבי"ם, למה דווקא עכשיו? - עמ' כ"א

דברי חיזוק לימי השובבי"ם

אנשי אמונה אבדו

דברי הספד שנשא הרב גוטסמן שליט"א בפני תלמידי ישיבת "היכל התלמוד" בעקבות הסתלקותו של מרן הגאון הגדול רבי שמעון בעדני זצוק"ל

אחיי ורעיי, לצערנו אבד עוד חסיד מהארץ, יש לגויים בארץ הקודש איזה צדיק שהוא

בבחינת עין

שעומד ומגן

עליהם (עפ"י רש"י

מחז"ל), זאת אומרת

שאם היה לגויי

הארץ איזה צדיק

הם יכלו לנצח את

ישראל ולעכב את

כיבוש הארץ!

תראו כמה כח יש

השם ירחם עלינו

כמה צדיקים

נלקחו מאתנו

בשנה האחרונה.

הצדיק כשנמצא

אתנו הוא מגן

בעדנו, כמו

שכתוב בפרשת

שלח שמושה

רבינו ע"ה ציווה

את המרגלים לבדוק "היש בה עין" – האם לצדיק להגן.

וכשמדברים של מרן הרב בעדני זצ"ל זה הצדיק עליו נאמר "במקום גדולתו שם את מוצא

ענוותנותו", שכמה שהיה כל כך גדול וחכם בכל חלקי התורה, וזכה להעמיד אלפי

תלמידים היה, כך היה הוא עניו שבענווים, בבחינת "ונחנו מה", שלא ייחס שום דבר לעצמו,

אלא הכל זה רק הקב"ה. ומתי הוא אבד מאתנו, בדיוק כשקוראים את פרשת שמות על

משה רבינו ע"ה העניו מכל אדם, שהקב"ה בחר במשה לעמוד מול פרעה הרשע והגאוותן,

שייחס את הכל לעצמו, ואמר מיהו השם אשר אשמע בקולו, לי יאורי ואני בראתי את

עצמי, ועוד דיבורי גאווה ושטות, בא מולו משה רבינו ואמר הכל זה רק הקב"ה, לי אין שום

דבר מעצמי, כשאדם זוכה לייחס את הכל לקב"ה הוא זוכה לחיבור אמיתי לקב"ה.

לא אשכח איך זכיתי לפני כשלוש שנים לגשת אל מרן זצ"ל ולבקש ממנו הסכמה לספרי

"יגעתי ומצאתי", ביררתי איך קובעים פגישה עם הרב בעדני ואמרו לי: אין לשכה, אין

עוזרים, אין מזכירים, הוא כל היום יושב בכולל כאחד האברכים הצעירים, בימי הבין

הזמנים כמו באמצע הזמן, תמיד הוא יושב באותו מקום ושוקע בתורה הקדושה. נסעתי

לבני ברק וניגשתי אליו בכולל, ביקשתי שיעיין בחומר ואולי יסכים לכתוב הסכמה, הוא שאל אותי בפליאה: יש לך כבר הסכמה ממרן הרב יצחק שיינר בשביל מה אתה צריך אותי? אמרתי לו: בחורי הישיבות הספרדים ישמחו לראות גם את ברכתכם לספר, שאל אותי הרב: מי אמר לך? השבתי לו שכך אמרו לי רבים, ורק אז הוא הסכים לקחת את החומר ולעיין בו, בהמשך זכיתי שהוא יצטרף בכתב יד קדשו למכתבו של מרן רבי יצחק שיינר זצ"ל, אשר לצערנו גם הוא הסתלק מאתנו.

העוצמה הכי גדולה היא לזלזל בכבוד עד הסוף, כמו שסיפרו של מרן זצ"ל ששמע שמכנים אותו "הגאון הגדול" וישר שאל בזלזול: כמה גדול? כמה מטר... ומצד שני הוא היה מרבה לכבד תלמידי חכמים, את אחרים הוא כיבד מעל ומעבר.

קראנו בפרשת ויחי על יעקב אבינו ע"ה כמה הקפיד לכבד את בנו יוסף הצדיק ע"ה, ורש"י מביא מחז"ל שזה על דרך מה שאומרים שבחודש שבו השועל מולך צריך להשתחוות אליו... כי זו הדרך לתקן את המידות, לדעת לכבד אחרים, לוותר מכבודו למען כבוד הזולת. מו"ר הגר"נ מויאל זצ"ל היה אומר: אין כבוד יותר

גדול מלהיות עבד של השם יתברך, כמו שאומרים בתפילה בשבת קודש "ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו", עבד נאמן להשם יתברך זה התואר הגדול ביותר, זו המתנה הכי גדולה שיש בעולם. לזכות להתבטל לקב"ה לגמרי, וזו הייתה דרכו של הרב בעדני זצ"ל, להיות עבד השם בפשיטות ובתמימות, רק להתבטל לקב"ה, בלי טיפת אינטרס אישי.

שמענו סיפורים מופלאים שסיפרו בהספדים איך הרב זצ"ל דאג לכבודם של אחרים, אם הגיע לאיזה בית כנסת ו"הרגיש" שמישהו היה רוצה לקבל את העלייה החשובה הוא הצליח בחכמה להעביר את הכיבוד לאותו אדם, ובזה הוא השתמש בענווה עם פיקחות ועקשנות עוצמתית. זהו שילוב נדיר של "חד בדרא". כששמעתי את הסיפורים האלה התפעלתי בעיקר מהשימת לב והרגישות של הרב, זה שהרב כיבד את האחרים וויתר על כבודו, זה עוד אפשר להבין, אבל איך הוא בכלל הרגיש ושם לב שיש כאן איזה מישהו שמצפה לכבוד הזה וכו', השימת לב הזאת היא בבחינת גאונות אדירה, גאון בחסד, גאון בענווה, חבל על דאבדין. זה ממש הזכיר לי את מה שמספרים על הרה"ק רבי ישעיה מקרסטער זצוק"ל, שהיה ידוע בעבודתו הגדולה להכניס אורחים, ואחד הצדיקים ששמע על כוחו של רבי ישעיה בלפעול ישועות הסתקרון מאוד איך זכה הצדיק לכוח שכזה, דהרי יש עוד מכניסי אורחים וגומלי חסדים ולא שמענו שהגיע לכוחות שכאלו, הלך אותו צדיק והתארח לשבת קודש אצל רבי ישעיה במטרה לעקוב מקרוב על הנהגותיו, הוא עקב אחריו מהרגע שנכנס לביתו ולא מצא איזה משהו נדיר ומופלא, עד שבליל שבת התרחש דבר מוזר, רבי ישעיה בירך על הלחם משנה ולפני שהכניס טעימה לפיו לקח את הסכין וחתך אתו חתיכה גדולה של חלק ממנה הסיר את הקשה והותיר רק את החלק הרך, וקם ממקומו ניגש לאחד המסובים שישב בסוף השולחן והביא לו את החתיכה, רק לאחר מכן שב למקומו וטעם מהחלה, האורח לא יחל להישאר אדיש והראה את פליאתו מההנהגה הזאת, שהרי על פי ההלכה צריך המברך לטעום ראשון מהלחם לפני שמחלק למסובים, שכך לא יהיה הפסק בין הברכה לאכילה, כשראה רבי יעיה את פליאתו אמר לו: דע לך שכאשר הרמתי את החלות ראיתי שאותו אדם שישב מולי בסוף השולחן כמעט ויצאו עיניו מחוריהן מרוב השתוקקותו לאכול ואף פער את פיו מתוך רעב, כך הבנתי שאותו אדם לא בא אוכל לפיו זה זמן רב, והדבר כרוך בפיקוח נפש להזדרז ולדאוג לו לאוכל, ועוד שמתני לב כשפתח את פיו שאין לו שיניים, לכן הזדרזתי להביא לו חתיכה גדולה של חלה ללא החלק הקשה. אמר הצדיק האורח: עכשיו אני מבין מניין כוחו של רבי ישעיה! הרי הוא גאון בחסד, הלא אם אני הייתי מברך על החלות לא הייתי שם לב לאותו רעב, ובטח לא הייתי שם לב שאין לו שיניים... העוצמה של הסיפור זה השימת לב לשני, לצאת מהאנוכיות שלך ולשים לב לרגישות של הזולת, אתה אל תהיה מפונק אבל תהיה ערני לפנק את השני... זו העוצמה של מרן הרב בעדני זצ"ל.

עכשיו כשהצדיק עזב אותנו הרי שאת כל מה שהצליח לכבוש בעולם הזה, את כל הניסיונות שעליהם התגבר, את כל התאוות אותם כבש, כל הכוחות הללו נשארים כאן בעולם ויש עכשיו אפשרות לחטוף את זה. לקחת משהו מהנהגת הצדיק, ובוודאי להרבות התורה, תורה הרי לומדים אבל כדאי שנכבד יותר את התורה בלימוד ברציפות, לא להפסיק בשביל כל שטות, מי שמכבד את התורה גם התורה תכבד אותו ותעזור לו בכל העניינים. זכותו תגן עליו ועל כל בית ישראל, אמן.

כך נבקש עזרה רוחניות

טרמפ מיוחד לראש הישיבה

אחיי ורעיי היקרים, בשבת חנוכה ניגש אלי יהודי יקר וסיפר לי סיפור מופלא שהתרחש לפני כשבועיים, אותו יהודי היה מעורב בכל פרטי הסיפור ומעיד שהוא סיפור מדויק לחלוטין, הוא אף ציין בפני את הפרטים המדויקים ורק מטעמי צנעת הפרט אשנה מעט את הפרטים.

לפני כחודש ראש ישיבה חשוב מזקני ראשי הישיבות בארצות הברית הגיע לביקור של יומיים בלבד בארץ הקודש, במהלך הביקור הביא אותו הנהג שלו לתפילה קצרה בציון הרשב"י במירון, כשבא לצאת מהמקום ארעה תקלה ברכב ונאלצו לפנות את הרכב למוסך, מחוסר ברירה ושלא כהרגלו נאלץ ראש הישיבה לעמוד ולבקש טרמפ שייקח אותו לאכסניה באחד המושבים הסמוכים, יהודי צרפתי הזמין את ראש הישיבה להיכנס לרכבו, ואז שאל אותו הנהג: מיהו כבודו? ראש הישיבה הזדהה בשמו וציין את תפקידו בארצות הברית כראש ישיבה. כששמע זאת הנהג הוא כמעט התעלה, ולאחר שהתאושש אמר לראש הישיבה: הבן שלי הגיע במיוחד מצרפת בכדי ללמוד אצלכם ואכן עשה חיל בלימודו, אך לאחרונה עברו עליו קשיים והוא עבר על כמה מחוקי הישיבה עד שהמשגיח שלכם סילק אותו מהישיבה. אני כל כך עצוב

מאוכזב ודואג, עד שנסעתי במיוחד לארץ הקודש על מנת להתפלל במקומות הקדושים שתשובו ותקבלו את בני לשורות הישיבה, כשהוא מתחייב להתנהג בהתאם. כעת הגיע תורו של ראש הישיבה להתפעל מרצף ההשגחה, שהביאה אותו לנסוע טרמפ אצל אביו של אותו תלמיד מצרפת שכל כך מאמין בכוחה של תפילה. ראש הישיבה התחייב לעשות הכל על מנת שהבן ישוב לישיבה, והאב המסור ראה איך תפילתו עושה פרי. ואכן כששב ראש הישיבה לישיבתו הוא הזמין את הבחור וביחד עם המשגיח הם גיבשו עבורו תכנית חיזוק מיוחדת, ובס"ד הוא שב לספסלי הישיבה...

ללמדך כוחה של תפילה, וכמו שהיה רגיל להתבטאות מרן ה"חזון איש" זצ"ל "המתפלל פועל יותר מהמשתדל". ובפרט למען חינוך הילדים שווה להשקיע רבות בתפילה ותחנונים, וכפי שמרן הסטייפלער זצ"ל היה עד יומו האחרון מתפלל בבכיות על בנו מרן רבי חיים קניבסקי זצ"ל שיהיה צדיק ותלמיד חכם... וכששאלו אותו: כבוד הרב, הבן שלכם כבר מפורסם לגדול בישראל, ולמה אתם ממשיכים לבכות עליו כל כך הרבה? ענה להם הסטייפלער שבעניין חינוך הבנים אין גבול, וצריך להמשיך התפלל עד הרגע האחרון על הילדים שימשיכו ללכת בדרך השם. וכן

סיפר הגר"ש פינקוס זצ"ל (נ"ש אמונה תכ"ה) כשהוא מוציא מכך מוסר השכל: יש הרבה דברים שאנחנו לא יכולים לעשות לבד, אבל דורשים מאתנו שנפנה לעזרה – שנבקש מהקב"ה שיעזור לנו לזכות בחשק בלימוד התורה, ישוב הדעת, הבנה, שמחה בלימוד וכו'. והוא יתברך בוודאי ישלח לנו תגבור...

עדויות מופלאות

ישנם עדויות רבות על גדולי ישראל, שהיו מרבים להפציר ולהתחנן לזכות לערבות בלימוד התורה, וגם כשהיו בגיל זקנה ושיבה המשיכו לבכות ולהתחנן, כעת אביא כמה עדויות.

מרון ה"חזון איש" זצ"ל היה מרבה להמליץ לבני תורה להיות רגילים בתפילה להצלחת הלימוד, ומעידים על ה"חזון איש" שהיה בוכה ומתפלל רבות על כל סוגיה, שיזכה לבררה כראוי. ("לקט רשימות" תפילה עמ' לא, ועי' ב"בנין עולם" פי"א)

ומספרים על מרון הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל שהיה מברך ברכות השחר בחדרו, כשהוא חוזר עשרות פעמים בהשתפכות הנפש על בקשת "ותרגילנו בתורתך" מתוך בקשת רחמים ותחנונים. ("מאמרי חיוק" רכ"ד)

קראתי כמה עדויות על מרון הגרי"ש אלישיב זצ"ל איך שהיה ממש מתחנן וזועק אל השי"ת על לימוד התורה, והיה משקיע כחות רבים בתפילה וביותר ב"אהבה רבה" וב"וחננו מאתך דעה בינה והשכל", וב"פתח ליבי בתורתך", והיה מתאמץ ואומר זאת בכל הכח והלב, כאומר – בלא זה למה לי חיים. וסיפר הגאון רבי שמאי הכהן גרוס

מסופר על ראש ישיבה שהגיע לאחד מגדולי הדור וביקש ממנו רשות לסלק את אחד התלמידים לאחר שאינו ממושמע לחוקי הישיבה, שאל אותו גדול הדור: עשית כבר הכל בכדי לנסות לחזק אותו? ענה ראש הישיבה: כן, ניסיתי את כל השיטות, אבל שום דבר לא עזר. שאל אותו הגדול: כמה שעות השקעת עליו בתפילה? וכשראש הישיבה נותר המום אמר לו הגדול: תשקיע עליו תפילה, כי מה שאף שיטה בעולם לא יכולה לעשות הרי שהתפילה יכולה לעשות!

ומעשה שהיה בבית חולים במחלקה מאד מסוכנת, לילה אחד היה מחסור ברופאים בבית החולים, והפקידו רופא אחד בלבד למחלקה המסוכנת ואמרו לו: אנחנו יודעים שאם כמה חולים יתעוררו ויצטרכו טיפול לא תוכל להסתדר לבד, ועל כן במקרה שכזה תתקשר אל האחראי הראשי והוא ישלח אליך תגבור. והנה באמצע הלילה שם לב הרופא שאחד החולים זקוק לעזרה ובא לטפל בו, ולפתע שמע שיש עוד חולה שצריך טיפול דחוף, ועוד חולה, והוא לא הצליח להשתלט על הכל, עד שר"ל אחד החולים מת מחמת ההזנחה, הרופא הועמד לדין באשמת "רשלנות רפואית", הרופא ניסה להתגונן וטען: מה יכולתי לעשות? הרי לא הייתה לי אפשרות לגשת לכל החולים בו זמנית? עשיתי מה שאני יכול! אולם התביעה הגיבה: נכון שבאמת לא יכולת לעשות את הכל לבד אבל כבר אמרו לך שאם תצטרך עזרה תפנה לאחראי הראשי, למה לא בקשת עזרה?! את הסיפור הזה

העיד שהיה שומע את מרן מתפלל בתחינה מיוחדת את תפילת "אתה חונן לאדם דעת... חננו מאתך דעה", כאשר ברכה זו ארכה כמה דקות!

ואמר מרן ה"שבט הלוי" זצ"ל: "יש לספר באוזני התלמידים כיצד אבותינו פלגי מים ירדו עיניהם ב'זהאר עינינו בתורתך', ואיך התחננו כבן צעיר המתחנן על נפשו ב'השיבנו אבינו לתורתך', כמה תחינות הפילו לפניו יתברך ב'אתה חונן לאדם דעת' ובהוא יפתח לבנו בתורתו". (מובא בגיליון "מעיינות הלוי")

הלוואי ונזכה להדבק בדרכיהם של כל גדולי ישראל זצוק"ל ויבדלט"א, אשר הכירו את הכח הגדול של התפילה, מתוך הכרה ברורה שאף דבר אינו מובן מאליו, ומה שהיום זכינו לכחות, כחכמה, הבנה, ריכוז, חידושים, שמחה, אף דבר מזה אינו "טבעי", ובכל רגע זקוקים לחסדי השם מחדש, שיחוס השם וירחם עלינו.

ואם בענייני "עולם הזה" אנו בוטחים בבורא עולם, ויודעים ש"משתלם" להרבות בתפילה ואמירת תהלים, כל שכן ש"משתלם" להרבות בתפילה ואמירת תהלים שנזכה לקיים את כל מצוות השם יתברך כנדרש, מתוך חשק ושמחה מרובה.

וכך אומר רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל ("ערוך דבש" ח"א דרוש ד'): "אל תאמרו הא דעדיף זה מחברו לרוב שכלו ועוצם חכמתו ובינתו, לא כן הוא, שקר נחלתם, רק מתת ה' הוא כאשר נוחיל טובו וחסדו הגדול ברוב תפילה ותחנונים, ואין לך דבר שמזכה לאדם להשיג ישרות

שליט"א שהיה עומד בימי "חול המועד" ליד מרן הגריש"א זצ"ל בתפילת שמו"ע, והיה רואה כי בסוף שמונה עשרה כשאמר ב"אלקי נצור": "פתח לבי בתורתך" בקש ממש בתחנונים והיה חוזר עוד פעם ועוד פעם "פתח לבי בתורתך". ("הסוד" עמ' שנו)

וכפי שאמר מרן הגר"ע יוסף זצ"ל לבנו מרן הראשל"צ הגר"י שליט"א: "חושבים שנולדתי עם זכרון, אך לא כן הדבר. נחלי דמעה הורדתי בפני השם יתברך שיחון אותי בזכרון לתורה הקדושה. השתדלתי בעמל רב ובהשקעה עצומה בלמוד, ורק ההשקעה והשקדנות בלימוד היא זו שעמדה לי לזכור את התורה הקדושה". (ספר "פוסק הדור")

העיד מרן הגאון רח"מ ואזנר זצ"ל בנו של מרן ה"שבט הלוי" זצ"ל: אני לא זוכר את אבי זצ"ל מתפלל את ברכת "אהבה רבה" שלפני קריאת שמע של שחרית ללא דמעות בעיניו! כי תמיד היה הוא דומע בתחנוניו: "ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה...".

שמתם לב? יהודי בן מאה ואחד שזכה להיות "ספר תורה" מהלך, בוכה ומתחנן כל יום מחדש! כל יום הוא מבקש בתחנונים מרובים לזכות "ללמוד וללמד"!

מרן ה"שבט הלוי" זצ"ל גם כותב בספרו ("דרשות שבט הלוי ח"א פ"ט): "ואפילו אם אחד אינו בעל כשרון, אם יתפלל יזכה לקבל כשרונות".

אחד מנכדיו שיחי זכה לעמוד ליד מרן זצ"ל בתקופה האחרונה כאשר מחמת שנחלשה שמיעתו הוא התפלל מעט בקול, אותו נכד

והצדיק השיב: בשמחה רבה, אבל בתנאי שתכבד את כל המנהגים שלנו... ועוד בטרם הספיק הלה לברר באיזה מנהגים מדובר המשיך הצדיק ואמר: אנחנו נוהגים לבצוע בכל סעודה על 12 חלות, ולאכול שני סוגי דגים בכל סעודה, שלושה תבשילי בשר... היהודי רצה בכל לבו לזכות פעם ראשונה בחייו להכניס אורחים ופנה לגברת להתייעץ איתה איך יוכל לקיים את "מנהגי" האורחים. מאחורי הדיקט שחצץ בין האורחים ל"חדר" הסמוך נשמע משא ומתן בין היהודי לבני ביתו, ולאחר דין ודברים הם החליטו לא לוותר על "הכנסת אורחים" ולכן הם יביאו כעת את פרתם היחידה ממנה שתו הילדים חלב בכל יום לשוחט המקומי, בערב שבת נשחטה הפרה ובתמורה לכמה חלקי בשר קיבל היהודי דגים וחלות ועוד מצרכים, את החלקים האחרים הם בישלו במרץ רב, ועד שבת קודש הכל היה מוכן להפליא.

החסידים ריחמו מאוד על אותו יהודי ולא זכו להבין את דרכו של רבם אף שכמובן האמינו באמונה שלמה שהצדיק עושה את מה שבאמת צריך לעשות. כך עברה עליהם השבת בפליאה רבה ובצער על אותו יהודי אביון שכעת נותר גם בלי הפרה. בכל הסעודות הם בקושי הצליחו לאכול משהו, אך הצדיק אכל ואכל, ולא הסכים לברך ברכת המזון עד שווידא שכל הבשר נגמר... במוצאי שבת פנה הצדיק ליהודי וביקש סעודה מכובדת לכבוד "מלווה מלכה", היהודי התנצל שכבר לא נותר אוכל בביתו, אך הצדיק הזכיר לו שהתחייב לכבד את כל

התורה ולפענח מצפונים בדרכי יושר ואמת, אלא להתפלל לה' בדמע שישוב וירחמהו כי קל שומע תפילה הוא וקרוב לכל קוראיו באמת". (ועיי' ב"ספר חסידים" סי' קלא)

הכנסת אורחים מוזרה ביותר

נסיים באחד הסיפורים האהובים עלי ביותר, דרכו נבין כמה הקב"ה מחכה לתפילה שלנו, והוא משתוקק כל כך לעזור לנו ורק מצפה שכבר נבקש עזרה. את הסיפור הזה קראתי לפני כמה שנים (הובא בספר "סיפורי נשמה"), אספר לכם אותו בשפה שלי, גם אם לא כל הפרטים מדויקים, אבל המסר לא משתנה והוא בוודאי אמיתי ומדויק.

ערב שבת אחת הודיע אחד הצדיקים לעשרה מחסידיו: את השבת הקרובה נערוך אצל יהודי אחד באחד הכפרים בסביבה. הם יצאו לדרך ונסעו עם העגלון כברת דרך עד שהורה הצדיק לעצור ליד איזו בקתה עלובה, "כאן נשהה השבת" אמר הצדיק, וכולם התפלאו, לא מצא רבינו היכן לשהות עם כולנו רק בתוך הבקתה הקטנה הזו? נו, לא שואלים שאלות על הצדיק, אולי בעל הבקתה הזו הוא אחד מהצדיקים הנסתרים שבדור, ואולי עוד נזכה לראות שם נסים ונפלאות. בעל הבקתה הבחין בעגלה שנעצרה ויצא מהבקתה כשהוא שמח ומאושר על האורחים שנפלו בחיקו, הן זו הפעם הראשונה שמישהו בכלל חושב להתארח אצלו.

היהודי הזמין את האורחים להיכנס ושאל אותם אם יסכימו להתארח אצלו לשבת?

כשסיים את תפילתו הוא פנה לצאת מהיער ואז נפגש באיוון השיכור של הכפר, איוון שמח לפגוש אותו ואמר לו: מושקה' היקר, אני יודע שאתה היחיד בעולם שאוהב אותי באמת, לכן אגלה לך את הסוד שלי, תדע לך שאני עשיר גדול כי קיבלתי ירושה גדולה מאבא שלי, אף אחד לא יודע את זה אבל לך אני מגלה את הסוד שלי, הנה כאן באמצע היער יש בור נסתר ובתוכו אני מחביא הרבה כסף זהב ויהלומים. אני סומך עליך שלא תיגע בזה רק אחרי שאמות.

עוד באותו היום מת לפתע איוון השיכור ומיודענו נהפך לעשיר בין רגע, ולא שכח לקיים את הבטחתו ופתח בית הכנסת אורחים, אש"ל מלא בחינם. לאחר מכן הוא נסע לצדיק להודות לו על ברכתו שבוודאי היא שזיכתה אותו בישועה הגדולה. כשהגיע לשם הופתעו החסידים לפגוש את המארח שלהם כשכולו אומר הדר, הם הבינו כעת שהצדיק עשה מה שעשה לטובתו של היהודי, אך עדיין לא הבינו מדוע היה נצרך "לרוקן" את כל רכושו ומאכליו לפני שפעל את ישועתו? כשניגשו לצדיק להביע את פליאתם, הסביר להם הצדיק כך: דעו לכם שלאותו יהודי נגזר מהשמיים עשירות, אלא שמכיוון שמעולם לא התפלל וביקש עשירות הוא לא יוכל לקבל אותה. היה חסר לו צינור התפילה בכדי לקבל את הישועה. לכן לא הייתה לי ברירה אלא להביא אותו למצב שבו הוא יפנה להתפלל מכל הלב, ואף יקבל חשק ענק להכניס אורחים מתוך שפע והרווחה, וכך אף יתפלל ויבקש לזכות בעשירות...

מנהגייהם, והלא הם נוהגים לא לצאת לדרך לפני שאוכלים סעודת מלווה מלכה.

היהודי נועץ בבני ביתו ויצא לדרך על מנת למכור את בקתתו, הוא מצא אחד שהסכים לרכוש את הבקתה על מנת לפרק אותה ולהשתמש בעצים להסקת התנור, הקונה הפקיד בידו כסף שהספיק לסעודה מכובדת, והם סיכמו שבעוד יומיים הבקתה תעבור לידי הקונה. היהודי רכש אוכל משובח והושיב את כולם לסעוד מלווה מלכה. חוץ מהצדיק אף אחד לא היה מסוגל לאכול כל כך, החסידים ממש היו המומים ואף כואבים מההתרחשויות, הגם שהאמינו שרבים הקדוש לא עשה את הדברים לחינם. רק לאחר שהבין הצדיק שכל האוכל נגמר והיהודי נותר חסר כל הוא נפרד ממנו בברכה מרובה ואף גילה לו את זהותו.

כעת נותר היהודי בבקתתו והחל לעכל שהוא נותר חסר כל. בלית ברירה הוא יצא אל היער הסמוך והחל להתפלל מכל הלב כמו שלא עשה מעולם: ריבונו של עולם רחם על משפחתנו, נותרנו חסרי כל, אנא רחם עלינו שיהיה לנו בית, שיהיה לנו אוכל... ובעצם, ריבונו של עולם, עכשיו אני חושב לבקש משהו שמעולם לא חשבתי עליו, אנא ממך, תן לי עשירות, הרי ראית כמה אני רוצה להכניס אורחים, הלא אם הייתי עשיר הייתי יכול להכניס הרבה יותר אורחים, אנא, אני מתחייב, אם תיתן לי עשירות הבית שלנו יהיה פתוח תמיד לאורחים כמו ביתו של אברהם אבינו.

אמונת חכמים בשנת תשפ"ג

הטיפש שבא ליעץ לטיים

אחיי ורעיי היקרים, כבר הרבה זמן שברצוני לדבר על הנושא של "אמונת חכמים" בזמנינו, אבל זה נושא כל כך רגיש ואפשר עם מילה אחת לפגוע לצער לסכסך ולבלבל, ויצא שכרו בהפסדו, אבל בתקופה האחרונה הולכת ומתחזקת אצלי התחושה שאם לא ידברו ויעוררו על הנושא הזה יוכל להיגרם חורבן רוחני עצום בעם ישראל רח"ל, עד שאמרתי במקום שאין איש אהיה איש, בתפילה ובתחנונים לבורא עולם שאכוון לאמת ושדבריי לא ייצאו מהקשרם.

כל הזמן אני שומע שוב ושוב משפטים בסגנון הזה: "בזה גדול הדור לא מבין, הוא לא נכנס לפרטים הקטנים, המשב"ק קובע לו מה לומר, אני רואה בעצמי שזו ממש טעות..." ידידי היקר! אתה מאמין שיש בורא לעולם והוא ורק הוא מנהל את העניינים? טוב מאוד, אז מה כל כך מסעיר ומטריד אותך? "חובת ההשתדלות"?! נדמה לך שבשמים יתבעו אותך על זה ששמעת לגדול הדור ולא טרחת להשתדל ולבדוק את הדברים בעצמך? אתה באמת חושב שעם העין הקטנה שלך והשכל הקטן שלך תגיע למסקנות יותר מדויקות מגדול הדור? אתה באמת חושב שאותך אי אפשר לרמות?? דע לך שאת כל הטענות ששמעת ועוד תשמע כנגד גדולי הדור משבקיה"ם ומנהלי הצרותיהם, את כל הטענות האלו לא המציאו בדור שלנו, את הטענות הללו כבר טענו "קרח ועדתו",

המתיוונים והמשכילים, ה"נאורים" והליברליים שבכל דור ודור... ושוטים נהיה אם נסחף אחרי טענותיהם! כי באמת כל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל, ואין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים, כך שמיי שהולך בתמימות ובעצימת עיניים [כן! כן!] אנחנו גאים לעצום עיניים! אין סיכוי בעולם שהוא יפסיד מזה!!! לא חכמה "להתבטל" לצדיק כשנראה לעין שהוא צודק, כי גם בלי הוראת הצדיק ככה היית עושה, החכמה היא להתבטל לצדיק גם כשאתה רואה ממש בעין שלך שלכאורה ההפך הגמור הוא הנכון, ועם זאת אתה מתבטל ועושה כהוראתו. ובאמת בימי החנוכה התעוררתי לפרסם מאמר זה ומשמים עודדו אותי כשבכמה ספרים שפתחתי ללמוד את לימודי בדיוק נפתחו הספרים בעניין אמונת חכמים! ואחד מהספרים הם "דברי חיים", וזה לשונו (חנוכה): "ועיקר הוא האוזן, היינו שציור האוזן בבחינת אל"ף, והרמז לזה, בזה שישמע לצדיק הדור ולחכמי התלמוד ולא לתור אחרי עיניים ככת הכופרים ימ"ש, יתוקן מה שפגם בראיה".

כולם שמעו על השועל הערמומי שרצה לצוד דגים ולכן פנה לדגים והציע להם: "בואו וצאו ליבשה וכך תינצלו מכל הדגים הטורפים, ונחיה ביבשה באחווה", ענו לו הדגים: "אם במקום חיותנו אנחנו נמצאים בכזו סכנה, אם נעזוב את מקום חיתנו על אחת כמה וכמה". וזו התשובה כנגד כל מי שיציע לנו לא לשמוע לגדולי הדור. אתה חושב שככה תציל את משפחתך ברוחניות או בגשמיות? טעות

לו האיש: 'אתה "סתם" מרובע. הדריכו אותך, ואתה עושה כמו תוכי. צריך לחשוב לבד! שעון שאני לא מבין על מה הוא מורה – אינו קיים בשבילי! כפתור שאני לא יודע מה הוא מפעיל – אני מתעלם ממנו! זוז – ותן לי לנווט את המטוס!.. אז מי העיזר ואצל מי האור? אצל הטייס המיומן, הממלא אחר ההוראות – או אצל זה שעושה רק מה שהוא רואה בעצמו???

פורים כל השנה

מרון המשגיח רבי אליהו דסלר זצ"ל שלח מכתב לאחד שהרהר אחר גדולי ישראל בהקשר להוראותיהם סביב מלחמת העולם השנייה, המכתב הזה הוא אבן יסוד בעניין אמונת חכמים, ואצטט לכם מתוכו רק כמה שורות ("מכתב מאליהו" ח"א עמ' 75), "וכבר אמרו לנו חז"ל לשמוע לדברי חכמים אפילו אומרים לנו על שמאל שהוא ימין, ולא לומר ח"ו שבודאי טעו מפני שאנכי הקטנטן רואה בחוש את טעותם, אלא החוש שלי בטל ומבוטל הוא כעפרא דארעא כלפי בהירות שכלם וסייעתא דשמיא שלהם. הן אין בית דין יכול לבטל בית דין אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובמניין, ובלי זה קרוב הוא אשר מה שידמו שהוא חוש אינו אלא דמיון ורעות רוח. זוהי דעת התורה בגדר אמונת חכמים".

ומביא הרב דסלר ממה ששמע בשם הסבא הגרש"ז מקלם זצ"ל לימוד מיוחד ממגילת אסתר. יהודי שושן והסביבה הוזמנו לסעודת אחשורוש, מרדכי היהודי אסר להגיע ולכאורה "סיכן" את כולם בהוראתו, חלק מישראל לא שמעו לו והגיעו לסעודה, עברו שנים ומרדכי לא השתחוה להמן ושוב

בידך! אם כשאנו במקום חיותנו – ליד "עיני העדה" גדולי הדור אשר ממשיכים את מסורת הדורות וקבלו עצה ותבונה מהגדולים שלפניהם, עם זאת המצב כל כך מסוכן ורבים נפלו, אז כשנתנתק חלילה ממקום חיותנו ונגסה להיות "עצמאיים" מה יהיה אתנו?!

אצטט לך מעט מדברי מורי ורבי מרון המשגיח רבי שלמה וולבה זללה"ה: "החשדנות כלפי גדולים ורבנים חדרה בעוונותינו הרבים גם לתוך חוגם של שומרי מצוות. יש שחוששים להציע שאלותיהם לרב 'שמא לא יבין את המצב', או 'שמא יחמיר עליו' – ואינם יודעים כי המהרהר אחר רבו כמהרהר אחר השכינה! (סנהדרין קי.)" ("עלי שור" ב,רצו). "אם רואים גאון זקן מופלג המקבל עליו את המשא של כלל ישראל, מוכרח שתהיה לו סיעתא דשמיא ולא יטעה (עיין ביאור הגר"א משלי טז), הכרחי הוא לדעת שחייבים להאמין בחכמי הדור ואין זו אמונה עוורת. מי שעניו פקוחות מבחין בבירור שיש לו על מי לסמוך... יש לנו קומץ גדולים ואנחנו צריכים לדעת שבלי אמונת חכמים לא נוכל להחזיק מעמד" ("באמונתנו יחיה" לגר"ש וולבה עמ' צז).

ומשל למה הדבר דומה, למטוס הטס מעל לאוקיינוס, הטייס יושב על כסאו ומביט בהמון השעונים, לוחץ על כפתורים ומתגים, מטיס מנופים, ושומר על קשר עם תחנת הבקרה. לפתע נכנס אדם ומתעניין: 'הגד לי, מה אתה עושה שם?'. והטייס מסביר באורך רוח: 'כאשר המחוג הזה יורד, יש ללחוץ על המתג הזה. כאשר המנורה הזו מהבהבת, יש להסיט את המנוף הזה. כשנשמע צפצוף, צריכים ללחוץ מיד על הכפתור הזה'. אומר

אין לך אלא חכם שבימך!

יש כאלה שאומרים "פעם היו גדולי דור, הם נפטרו, והיום אין לנו מנהיגים"... על כגון זה אמר הרה"ק רבי אלעזר בן הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זצ"ל שזה רמוז כבר בדברי חז"ל שגדולים הצדיקים במיתתם יותר מבחייהם, כי בחייהם מתקוטטים עמהם, ואחר מיתתם כולם מודים ומשבחים אותם... (נעם אלימלך - אגדה"ק). אחרי שהצדיק נפטר והוא כבר לא יכול לתת לך הוראות זה מאוד נחמד לשבח אותו, אבל העבודה הגדולה היא להיכנע לצדיקי הדור בחיי חיותם.

ובכדי שלא יבלבלו אותנו עם כל מיני משפטים והשוואות לגדולי דורות עברו, תמחלו לי על שאצטט עוד כמה ציטוטים. והנה דברי מרן הגר"ח שמואלביץ זצ"ל: "אמר רבי עקיבא: נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ לזקניהם (ויק"ר י"א, ה). ובביאור הדברים נראה, שאף על פי שאמות העולם יכולים לעשות כל מה שהם עושים, גם בלי זקנים, ישראל אינם כך. וכמו שבהמה וחיה ממלאה תפקידה בלא כנפים, ואילו העוף אם אבד את כנפיו, אין חייו חיים, וגרוע הוא מן הבהמה. כך גם ישראל, אם אין להם זקנים, אינם יכולים לעשות כלום וגרועים הם מאמות העולם. בכל דור ודור חיב אדם לשמש תלמידי חכמים ולקבל עליו רב. ואל יאמר לנפשו אלו היו רבותינו שמדורות עברו חיים עמנו כיום הזה - הייתי הולך אצלם בלבב שלם, אבל בדור זה, בדור

לכאורה הוא "סיכן" את כולם, ואז באה הגזירה לכאורה בעקבות התנהגותו הקיצונית של מרדכי... אך בהמשך התברר שהסיבה האמיתית לגזירה הייתה על שנהנו מסעודתו של אחשורוש. האם היה נראה ב"חוש" שהסיבה לגזירה היא ההנאה מסעודת אחשורוש? ממש לא, להיפך, היה נראה שעקשנותו של מרדכי לא להשתחוות היא שהביאה את הגזירה. אבל באמת מרדכי לא רק שלא היה ה"גורם" לגזירת שמים, אלא דווקא הוא זה שהביא לביטולה של הגזירה! אומר הסבא מקלם זצ"ל: היצר הרע מנסה להטעות אותנו לא להאמין לחכמינו, ולכן הוא דאג שיראה כאילו מרדכי אשם בגזירה שנגזרה, אך באמת - היעדר השמיעה למרדכי, היא, היא שהביאה את הגזירה. ללמדנו, שאמונת חכמים נדרשת בכל מצב גם כאשר לכאורה נראה בחוש שהשמיעה לחכם תביא לסכנת נפשות!

ממשיך הרב דסלר ואומר: "כאן למדנו מה מביא את הגזירות, אם "טעויותיהם" של גדולי הדורות, או מה שנפתים להסתת השטן על פי מה שמראה בחוש מדומה, ופוגמים על ידי זה באמונת החכמים. ואם הנגף בא, והחורבן התפשט ר"ל, זה לאות שלא שבו מפני רוע הגזירה, אלא אדרבה עדיין כופרים ברבותיהם... אבל מדת כלל ישראל לשוב אל ה', ולהודות על האמת, ולעזוב את דמיון החוש, אשר יציג לפניו היצר לכפור ברבותיו. חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותינו - זהו שורש כל חטאת ותחלת כל חורבן ר"ל. וכל הזכיות לא ישוו לעומת שורש הכל, שהיא - אמונת חכמים".

יתום, אל מי אפנה ומי יורה לי דעת! חס ושלוש
מלומר כן, שהרי הכתוב אומר: 'ובאת אל
הכהן... או אל השופט אשר יהיה בימים
ההם', וכתב בספרי: 'אפלו אינו כשאר
שופטים שהיו לפניו – אתה צריך לשמוע לו.
אין לך אלא שופט שבימך' ("שיחות מוסר" מובא
בנתיבו").

והנה דברי נחמה בתוך כל הבלבולים של
דורנו מדברי מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל: "הנה
בימים האחרונים רבתה הקטגוריה והמריבה,
ונמצאו אנשים כאלה שערכו מלחמה נגד
היראים העומדים על משמרת דת קדשנו
וכו'. ושפכו עליהם בוז וקלון ועשאו ללעג
וקלס וכו'. ואותם היראים אל יפול רוחם
עליהם, ואל ירך לבבם כי גואלנו חזק. דהנה
כתוב (שמות ג, ט) ועתה הנה צעקת בני ישראל
באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים
לוחצים אותם. ופירשו במדרש, שהלחץ היה
בדברים, על ידי חירופים וגידופים שעשו את
ישראל ללעג וקלס. וזה עלה להקב"ה, ודבר
זה עורר רחמי שמים ונגאלו. וכן הדבר בימינו,
שמתוך זה שהרשעים עושים את גדולי
התורה לכלימה, יתעוררו רחמים משמים
להושיענו". ("אגרות ומאמרים" י"ד).

והנה דברי נחמה בתוך כל הבלבולים של
דורנו מדברי מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל: "הנה
בימים האחרונים רבתה הקטגוריה והמריבה,
ונמצאו אנשים כאלה שערכו מלחמה נגד
היראים העומדים על משמרת דת קדשנו
וכו'. ושפכו עליהם בוז וקלון ועשאו ללעג
וקלס וכו'. ואותם היראים אל יפול רוחם
עליהם, ואל ירך לבבם כי גואלנו חזק. דהנה
כתוב (שמות ג, ט) ועתה הנה צעקת בני ישראל
באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים
לוחצים אותם. ופירשו במדרש, שהלחץ היה
בדברים, על ידי חירופים וגידופים שעשו את
ישראל ללעג וקלס. וזה עלה להקב"ה, ודבר
זה עורר רחמי שמים ונגאלו. וכן הדבר בימינו,
שמתוך זה שהרשעים עושים את גדולי
התורה לכלימה, יתעוררו רחמים משמים
להושיענו". ("אגרות ומאמרים" י"ד).

דברי מרן רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל נתנו לי
חיזוק לפירסום מאמר זה, וזה לשונו ("יערות
דבש" דרוש ז'): "בעונותינו הרבים עיקר צרתנו
וחלינו הוא, כי אנו תובעים כבוד בשר ודם
ולא כבוד מקום כלל... והעובר על דבר ה'
העלם יעלימו עיניהם ולא ידברו לו דבר...
ואם בתוך המשתה ילעג עד אין סוף על חכמי
הדור ואנשי המעשה ומצות ה' בכתב ובעל
פה, אין אחד שם על לב, ואדרבה יצחקו
ויאמרו היטב אשר דיבר ומלעיז על תלמידי

חכמים, ובעונותינו הרבים נגע זו הוא בכל
העולם... וזהו פרי ושורש לכל צרותינו
ומכאובינו ונגעי עמנו, ממנו פשתו כל הרעות
רבות. ואילו היה לנו דעת גלעד לתבוע כבוד
השמים יותר מכבוד הבריות, ודאי לא היינו
מגיעים לכל צרות הללו, כי אז כבוד שמים
במקומו וכבוד התורה ולומדיה ביה תליא...
ובאמת רעה חולי זה גורמת לנו כל הצרות".

בפרשת פקודי נאמר "ויביאו את המשכן אל
משה", ומבואר בזוהר הקדוש שכל החכמים
שעסקו בבניית המשכן עשו כל חלק וחלק
ממנו וכל פעולה ופעולה עם כל הכוונות
והיחודים, אך בפועל לא הצליחו לחבר את
חלקי המשכן ביחד, עד שהביאוהו לפני משה
רבינו ע"ה ואז מיד התחבר המשכן מאליו!
ללמדך, שבלי להתקרב לצדיקים אי אפשר
להתקדם בעבודת השם. (ספר באר הפרשה)

אסיים בדברי מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל
בספרו "ארחות יושר" ממה שכתב בעניין
"רוח הקודש" וזה לשונו: "ויש לפעמים
שהברכות והעצות מתקיימות בזכות השואל
שמאמין באמונה שלמה שמילת החכם
מתקיימת ובלי זה באמת לא היו מתקיימין בו
ודבר זה מתחלף לפי השואל [וכ"כ במשך חכמה
הפטרט וירא] ודבר זה ראינו כמה פעמים אצל
גדולי ישראל, וירא שמים שסומך כל דבר על
החכם ושומע לו לכל אשר יאמר יש לו
סייעתא דשמיא שנותנין להחכם בפיו מה
לומר לו ועצותיו מצליחין בדרך כלל. (אא"כ

הקב"ה יודע שזה אינו טוב בשבילו וכמ"ש שהע"ה במ"א ח' ל"ט")

יהי רצון שנוכה ללכת בדרך האמת בתמימות
ובשמחה, ונזכה כבר לגאולה שלמה, ומלאה
הארץ דעה את השם.

מעשה נסים של "תחיית המתים"

סיפור מופלא מכלי ראשון על מו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זיע"א
במלאת חמש שנים להסתלקותו (ו' בשבט)

דברי מרנן ורבנן

בימים אלו ימלאו חמש שנים להסתלקותו של מו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זצ"ל, אשר זכיתי להיוולד בברכתו והוא אף שימש כסנדק בברית שלי, וכבר אז הוא צפה ואמר שיבוא יום שאזכה

ללמוד בכולל שלו.

הרב ברח מכל

פרסום ועשה את כל

מעשיו אך ורק לשם

שמיים, ובספר

"מעשה נסים"

קיבצנו ציטוטים

רבים ממרנן ורבנן

גדולי ישראל אשר

התבטאו

בהתבטאויות נדירות

כלפי מו"ר זצ"ל. אמנה כעת כמה מהם

בקצרה.

אבות בית הדין שבעיר מוגאדור שבמרוקו

הגאון רבי רפאל יהושע ברדוגו זצ"ל,

הגאון רבי משה ויזגאן זצ"ל והגאון רבי

אהרן חסין זצ"ל במכתב הסמיכה

לשחיטה אותו הם העניקו לרב מויאל

זצ"ל בהיותו בן 23 בלבד הם מציינים:

"וירבו כמותו בישראל בענווה וביראת

חטא והכרת פניו ענתה בו כי מעון נוקה!"

וכפי שהתבטא מרן הגרא"מ שך זצ"ל:

"שמעתי שהרב נסים מויאל הוא שמור

עוד ממרוקו" (עדות הגר"י ברגר). התקבצו

אצלנו עדויות רבות מאנשים המעידים על

כך שהגה"ק רבי ישראל אבוהצירא

ה"בבא סאלי" זצ"ל שלח אותם בערוב

ימיו להתברך אצל

רבינו. מרן הגר"ע

יוסף זצ"ל אמר בכנס

ענק בהשתתפות

אלפים רבים: "כל

העולם עומד בזכות

דמעותיו של רבי

נסים מויאל", ופעם

אחרת אמר בנוכחות

אלפים: "הזהרו

בכבודו של רבי נסים

מויאל אשר לא זזה ממנו שכינה מימיו".

הגאון רבי נסים דוד עזראן זצ"ל כתב גם

הוא באדר תשל"ה על רבינו במכתב

סמיכה "יורה יורה" ו"דין ידין", ובין דבריו

כתב כך: "באמת אומר, מאד נהניתי

בבקיאותו הרבה בתלמוד ובפוסקים גם

בשאר השטחים באורח חיים ובאבן העזר

וכמה מסכתות, וראיתי שיש לו ידע רב

בהם בהבנתו העמוקה ובעיונו העמוק

ויודע לאסוקי הלכתא אליבא דשמעתתא

במשך כשבע דקות! עד ששמו לב אלי, הוציאו אותי והזעיקו את מד"א, הובהלתי לבית החולים בבאר שבע ללא דופק, ושם הכניסו אותי לחדר טראומה, נתנו לי מכות חשמל אך הגוף לא הגיב. הרופאים אמרו לאמי שכבר 50 דקות אני ללא חמצן ודופק, וזה עניין של זמן קצר עד שהם יקבעו שמדובר במוות, הם המליצו לאמי להתחיל לטפל בהסדרי הלוויה וכו'.

אנו קרובי משפחה של רבינו נסים מויאל זיע"א דרך הרבנית תליט"א, כך שדוד שלי התקשר לרבנית ובקש לשוחח עם הרב, זה היה סמוך לכניסת השבת והרב כבר קיבל את השבת, אז הרבנית בעצמה שמעה את פרטי המקרה והעבירה את הדברים לרב, הרב אמר לרבנית: תגידי לאמא שלו שלא תדאג, אין לו כלום, עוד תהיה שמחה גדולה. הרב בקש שיזהירו את כל המשפחה שלא לחלל את השבת בנסיעה לבית החולים. כשאימא שלי שמעה את דברי הרב היא באמת נרגעה, ירד לה אבן מהלב, היא האמינה בדבריו ללא פקפוק.

בסביבות השעה 8:00 בערב, כשעה אחר כניסת השבת, הדופק חזר פתאום לפרקים, הוא חזר לזמן קצר ושוב הפסיק ושוב חזר, תוך כדי שהמערכות לא מתפקדות, במצב מורדם מונשם, ללא תפקוד ריאות, כשהם מלאים במים. הרופאים הצליחו לייצב במעט את המצב, אך בצאת השבת שוב המצב קרס,

וכן בהלכות איסור והיתר הנזכר ראשונים ואחרונים... ואני בטוח בעזרת השם יתברך שיעלה ויצליח להיות רב וגדול בישראל, ובפרט שחזותו מוכיח עליו ביראת השם החופפת על פניו ובמדות הטובות שמנו חז"ל, וכזה ראה וקדש". בישיבה למתחזקים בה אני לימדתי התעוררה שאלה בקשר לאחד התלמידים, ראשי הישיבה אשר רגילים להתייעץ עם הגאון הגדול רבי יעקב פרידמן שליט"א מתפרח, נסעו במיוחד מקרית גת לתפרח כדי לקבל "דעת תורה" מהרב פרידמן, כששמע הרב את השאלה הוא אמר להם: בנושא הזה כדאי להתייעץ עם הרב נסים מויאל, הוא היה שנים רבות עמל בתורה מתוך הדחק, מה שיאמר לכם תעשו.

עדות מבעל המעשה

לפני כשלוש שנים פניתי ליהודי יקר בשם מוטי אברג'ל (38), וביקשתי ממנו שיספר בהרחבה את הנס המופלא אשר התרחש עמו כשבע שנים לפני כן, מוטי עשה "שיעורי בית" ושיחזר עם בני ממשפחתו וידידיו את הפרטים המדויקים תוך כדי עיון במסמכים הרפואיים, וכך סיפר לי מוטי הי"ו:

לפני כשבע שנים הייתי עם חברים ביום שישי בצהרים בבריכה באופקים, בשלב מסויים נכנסתי למים והתעלפתי בתוכם, נפלתי לקרקעית הבריכה, ולפי מצלמות האבטחה שהייתי בקרקעית הבריכה

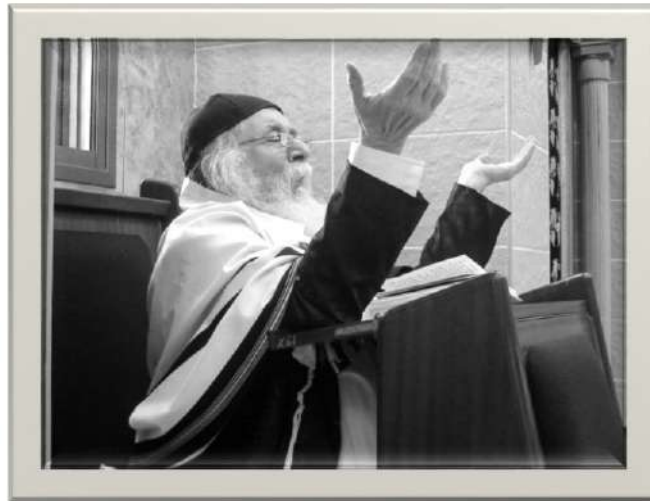
התעקש והתחנן ובסופו של דבר נתנו לו להיכנס לרגעים ספורים, הוא נכנס ושטף את פני במים הללו, וגופי החל לרעוד, פותח את העיניים וסוגר, הרופאים הוזעקו, שמעתי אחר כך שהיה שם בלגאן שלם, אך בסופו של דבר החליט הרופא שמדובר רק בעצבים של הגוף שהתעוררו מחמת המים שנגעו בהם...

למחרת ביום ג' התעוררתי ופתחתי עיניים, ניסיתי להתרומם עד כמה שיכולתי, שכן קשרו אותי למיטה, הרופא הציץ עלי מהחלון, הוא ישר הזעיק עזרה וניגש להשכיב אותי, תוך דקה הגיע צוות שלם, הם היו המומים ממה שקרה, אך לאחר מכן שוב נרדמתי. לאחר כשעה

שעתיים התעוררתי, כעת כבר קראו לאימי שתעמוד לידי, היא שאלה אותי: אתה מזהה אותי? ועניתי לה בשקט, כשהפה שלי מחובר גם הוא למכשירים: כן, את אמא! והיא שאלה אותי: מה אתה רוצה? עניתי לה: קולה וסיגריה... הרופאים שם לא ידעו את נפשם מרוב תדהמה. בקשתי שישחררו אותי מהמיטה, פשוט קמתי וניגשתי למקלחת, עצרו אותי הרופאים: אתה לא נכנס בלי

התקשרו שוב לרב מויאל זיע"א והוא התעקש וחזר על מה שאמר בכניסת השבת: "עוד תהיה שמחה גדולה!".

ביום א' המצב התייצב, הדופק היה פעיל, אך עדיין הייתי מחובר למערכת הנשמה. הביאו מכונה לבדיקת נזק מוחי, והתוצאות היו: נזק מוחי בלתי הפיך! אין מצב שהגוף ישוב לתפקד, קבעו הרופאים בהחלטיות. ולהגדרת הרופאים: גם אם הוא יצא מכאן בנס, זה יהיה רק ל"בית לוינשטיין" שם הוא יישאר במצב קשה כל חייו...

אני חייב לציין שביום א' בערב נערך בקרית גת שיעור גדול לרפואתי, והרבה צעירים קבלו קבלות התחזקות לזכותי, ולמחרת ביום ב' אמא שלי

שתחי ערכה "הפרשת חלה" לזכותי.

ביום ב' שלחו את אחד מבני המשפחה אל הרב מויאל זיע"א, והרב הפקיד בידו בקבוק מים שאותם הרב ברך, הרב הורה לו: "תשטוף למוטי את הפנים במים הללו ותראו נסים". בערב הוא בא לבית החולים עם המים, הבעיה היא שאין רשות להיכנס לחדר טראומה רק פעם ביום למשך 20 דקות בלבד ולאדם אחד בלבד, ובאותו היום כבר היה מי שנכנס אלי... אך הוא

והרופא הראה לי צילום מהלילה, והוא הצביע על כתם שחור ואמר: אתה רואה את זה? זה מים בריאות, להוציא את זה זהו תהליך ארוך מייסר ומיגע שאורך כמה חודשים, במהלכו מקפיאים את המקום ועושים ניקוזים... ואתה רואה את הכתם הלבן? זה הלב שלך שקצת נפגע מהמכות חשמל... ואתה רואה כאן עוד צילום? זה צילום מהיום בבוקר, ותוצאות הצילום הם שאין לך כלום! כלום! כלום! אני לא יודע מה זה, אני מנהל מחלקת טראומה, ובאתי בכדי להבין מה הולך כאן, אולי תסביר לי איך זה יכול להיות? ענית לי: אתה מאמין? הוא הסתכל עלי ולא הבין מה אני רוצה, אמרתי לו: תאמין!

והרופא שקיבל אותי אמר לי: כל מי שנכנס לבית חולים רק בכדי לעבור ניתוח פשוט – אפנדיציט הרי הוא מאושפז כמה ימים, ואתה - קבלתי אותך מת, לא האמנתי בך, ואני משחרר אותך תוך כמה ימים, לא יודע איך אני עושה את זה...

קבלתי מכתב שחרור, אשר שמור אצל אימי ביחד עם כל התיק שלי, שהוא זכר לנס הגדול. אך באותה העת החליטו לא לעדכן את המשפחה המורחבת ששוחררתי, חששו מעין הרע. ופתאום הרב מויאל זיע"א, שעל פי דרך הטבע לא אמור להתעדכן בשחרור שלי, הוא מתקשר לדוד שלי ומבקש: "תבוא אלי היום עם מוטי", עם מוטי? מה? איך אפשר? נסיעה אותו לקרית גת ביחד עם כל המכשירים

מלווה! אבל אני לא התייחסתי אליהם ונסגרתי במקלחת...

חשתי במעט כאבים בחזה ובגרון, אך לא יותר מזה. יצאתי ממחלקת טיפול נמרץ, שם המתינו לי כמאה איש, ששמעו על נס תחיית המתים... הביאו לי כיסא גלגלים, אך הסתדרתי מצוין בלעדיו, ורק כשפגשתי את כל האנשים מרוב התרגשות נאלצתי לשבת לנוח...

בשעה עשר בלילה, לפני השינה, עשו לי צילום עקב המים בריאות וכו' והלכתי לישון. בבוקר יום ד' קמתי, הנחתי תפילין והתפללתי, לאחר מכן ישבתי למטה בארומה ושתיתי קפה. לאחר מכן עשו לי שוב צילום. ובשעה 12:00 קראו לי למשרד, המתינו לי שם שלושה רופאים בכירים, הרופא שקיבל אותי ביום ו', מנהל חדר טראומה, והרופא שטיפל בי. הם התחילו לשאול אותי שאלות, בכדי לברר אם חזרתי להכרה מלאה: מה אתה לובש? מאיפה אתה? בשלב מסיים זה כבר הציק לי ומחיתי בהם: מה נראה לכם שאני פסיכי?! תעזבו אותי! הסברתי להם שקשה לי לדבר ואני מבקש שיניחו לי, אני בהכרה מלאה והכל בסדר ברוך השם.

מנהל חדר טראומה אמר לי: תדע לך שאתה השלישי בהיסטוריה כאן שבמצב כשליך יצא חי מבית החולים, השנים שלפניך יצאו מכאן לאשפוז ב"בית לוינשטיין" לכל החיים, ואתה יוצא מכאן הביתה! אתה נס מהלך!

היום פנס ביד שנוצר מחמת מה ששיחקתי בגיל 5 באקווריום שנשבר, נגעתי במדחום שבתוכו בשעה שהאקווריום היה עדיין מחובר לחשמל, ולפתע הוא התפוצץ לי ביד כשהוא רותח, נכנס לי חתיכת זכוכית לתוך היד, והרב זיע"א ראה זאת מעצמו... עד כאן מדברי מוטי אברג'ל הי"ו.

ממה התפעל הרב קראם

נסיים במה שסיפר מזכה הרבים הגה"צ רבי ירחמיאל קראם זצ"ל אשר הסתלק מאתנו בשנה האחרונה: הייתה לנו ישיבה ביישוב חזון יחזקאל (מרכז אלומה), והתעוררה שאלה על אחד הבחורים שלא הלך בתלם, היה חשש שהוא ישפיע על תלמידים אחרים לרעה, אז נכנסנו לרב מויאל זצ"ל והתייעצנו איתו, כחצי שנה לאחר מכן נכנסתי אל הרב להתייעץ איתו בעניין אחר לגמרי, אך הרב מעצמו שאל אותי: ומה עם אותו בחור עליו שוחחנו בשעתו? כל כך התפעלתי מהרב שהספיק לקבל עוד אלפי – אלפי אנשים בחדרו, ועדיין הוא זכר את אותו בחור, והיה חשוב לו לשמוע מה מצבו. "אני ראיתי אצל הרב נסים מויאל דברים של רוח הקודש, אך אני הרבה יותר התפעלתי מהאכפתיות הזאת, לדאוג לבחור שהוא מעולם לא ראה" – סיים הרב קראם זצ"ל. זכותו תגן עלינו ועל כל בית ישראל, אמן ואמן.

של הבית חולים? אך הרב התעקש: "תגיד לו שיבוא אלי היום"...

משום מה היה לי קשה לבוא אל הרב, ורק בליל שבת הגעתי להתפלל אתו, לאחר התפילה כולם עברו לפניו לברך ולהתברך ב"שבת שלום", הרב היה עם הראש למטה ולא הסתכל על האנשים, אך כשהתקרבתי אליו הוא מיד הרים את הראש וחיך אלי. כמה ימים לאחר מכן נכנסתי אל הרב עם חבר, החבר שאל את הרב: כבוד הרב, איך הנס הזה קרה? והרב ענה: "ריחמו עליו משמים וארץ". ישבתי אחר כך עוד הרבה עם הרב זצ"ל, פעם אחת אף כשעה שלמה, במהלכה הרב כל הזמן ברך והלל את השם יתברך.

לקח לי חודש לעכל מה הולך איתי בכלל. אך אחר כך חזרתי לעצמי ברוך השם, ואני רק מודה ומהלל לקב"ה שזיכה אותי בנס הגדול הזה, וזיכה את הדור שלנו במורינו ורבינו רבי נסים מויאל, זכותו תגן עלינו ועל כל עם ישראל. אני חושב שזה קידוש השם גדול לפרסם את הסיפור הזה, ולכן חשפתי את כל הפרטים.

אני רוצה לסיים בסיפורון קצר, אומר מוטי: יום אחד נכנסתי אל הרב מויאל זיע"א ביחד עם דוד שלי, ולפתע הרב פנה אלי ואמר לי: מה יש לך ביד? אתה היית שובב גדול, אוהב לפרק ולהרכיב דברים... הסתכלתי על היד ולרגע לא הבנתי למה הרב מתכוון, עד שנזכרתי, אכן יש לי עד

שובבי"ם, למה דווקא עכשיו?

ישראל" ונאמנים להשי"ת ומצוותיו, מה שאין כן כאשר אין גלות הגוף והגויים מכבדים את ישראל הרי אז בדרך כלל מתחברים ישראל אל הגויים ולומדים ממעשיהם. וכמו שידוע הדבר שכאשר עם ישראל מתחברים לאומות העולם מתוך תקווה למצוא חן בעיניהם, דווקא אז באים אומות העולם ומצערים את ישראל ביותר, וידוע הפתגם "אם יהודי לא עושה את הקידוש, הגוי יעשה כבר את ההבדלה" ... אם יהודי לא שומר על המיוחדות שלו ומנסה להידמות לגויים, אזי רח"ל הגוי בא ומזכיר לו שאנחנו שונים...

והנה כאשר יעקב אבינו ע"ה היה חי, היו בני ישראל רגילים לשפע והרחבת הדעת, וכעת בהסתלקותו התעוררו לחשוש שמא כל השפע הזה בא רק כל עוד לפחות יוסף ואחיו בחיים, שהם היו מכובדים בעיני המצריים, אך לאחר הסתלקותם יתכן שהמצריים יחלו לשעבד אותם וכו', ומשום כן טיכסו עצה להתקרב אל המצריים וכך למצוא חן בעיניהם. וזה בא להם מיד עם פטירת יעקב אבינו, עוד בחיי השבטים הקדושים, ומה שאומר רש"י "נסתמו עיניהם וליבם של ישראל" היינו שנחשכו עיני שכלם, וכמו שאמרו חז"ל (ירושלמי ברכות א, ה) עינא ולבא סרסורי דעבירה, עין רואה ולב חומד. היוצא אם כן שאף

פרשת ויחי מתחילה ב"ויחי יעקב בארץ מצרים" וידוע מרש"י ע"ה "למה פרשה זו סתומה, מכיון שמת יעקב נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השיעבוד". ה"כתב סופר" עומד על דברי רש"י בכמה נקודות:

[א] האם יש קשר בין "ויחי יעקב" למה שנסתמו עיניהם וכו'.

[ב] מדוע שינה רש"י מלשון חז"ל שלא אמרו שנסתמו עיניהם וליבם של ישראל אלא רק שהתחיל השיעבוד.

[ג] הלא ידוע שהשיעבוד לא התחיל כל עוד אחד מהשבטים היה בחיים, כך שבאמת לא החל השיעבוד מיד עם פטירתו של יעקב אבינו ע"ה.

ומבאר ה"כתב סופר" שישנם שני מיני גלויות, יש גלות הגוף ויש גלות הנפש, ומה שמאז שנשלחנו מארצנו אין לנו את בית המקדש ואף לא את המצוות התלויות בארץ, ואף ישנה השפעת הסביבה של אומות העולם, זו גלות הנפש. וכן יש את גלות הגוף – שיעבוד מלכויות, מה שהגויים רודים בנו וכו'. ואומר הכתב סופר שהדבר בדוק ומנוסה ששני הגלויות הללו הרי הם כצרות זו לזו, וכשיש גלות הגוף אין גלות הנפש, כי דווקא כשעם ישראל סובלים מאומות העולם הרי הם זוכרים את מיוחדותם כ"בני בכורי

ודברים אלו משתלבים כמין חומר עם דברי ה"אמרי חיים", אשר נוגע בעניין זה בשני רמזים מהפרשה, וזה לשונו: "היצר מסית את העשירים לבעט, לעזוב תורת ה' ולהתענג בתענוגי עולם הזה, ושבש דעת כמה בני אדם אשר תורה וגדולה אינם עולים בקנה אחד סותרים זה את זה ח"ו. יעקב אבינו הקדשי קדשים אשר צורתו חקוקה תחת כסא הכבוד, היה גם עשיר ויהי לי שור וחמור וכו', שניהם שלובים יחד שפע רב עם יראת ה' תורה וגדולה במקום אחד, דרך הזה החיה יעקב אשר העשירים מרוב הרחבת דעתם ירבו ויוסיפו ביראת ה', ויהי ימי יעקב שני חיו, שני מיני חיים יחד, חיים של אהבת תורה ויראת שמים, וחיים של עושר וכבוד, היה ליעקב תורה וגדולה במקום אחד."

ובהמשך הפרשה על הפסוק "וידגו לרב בקרב הארץ" אומר האמרי חיים ש"לרב" הוא ראשי תיבות "להקדיש ליוצרם בנחת רוח", וזה לשונו: "אשר בשעה שיש להם נחת רוח, כל הטובות הגשמיות בריות גופא ומזוני רויחא, אל יבעטו בעשרם רק יוסיפו עוד יותר ויותר להקדיש ליוצרם, ישלבו תורה וגדולה."

האמרי חיים מבאר אף מדוע נבחרו ימי השובבי"ם לימי תשובה וחיזוק, שכן הם מהווים רציפות בין חנוכה לפורים, שבחנוכה נלחמים ביוונים אשר רצו "להשכיחם תורתך", ואף גזרו על המילה, וכן על התורה, כי ידוע שהתורה מתשת כוחו של אדם ומחלישה אותו מהתאוות,

השעבוד החל בפועל רק לאחר הסתלקותם של כל השבטים, הרי שכבר בפטירת יעקב אבינו החלה "סתימה רוחנית" בעיניהם וליבם של ישראל, ודבר זה בא להם דווקא מתוך "ויחי יעקב", שמשום שחי יעקב בהרחבת בדעת, לכן הורגלו בני ישראל לחיים ברחבות עד שהתקשו לקבל את זה שאולי לאחר הסתלקות השבטים יחיו בצער ובדוחק, ולכן נסתמו עיניהם וליבם כעת.

ובזה מובן גם הקשר בין זה לבין מה שהפרשה סתומה, לרמז שהייתה סתימה בדעת התורה, שבאה להם "מצרת השיעבוד" – מתוך החשש שמא אחר כך ישעבדו אותם.

ובאמת הייתה זו טעות חמורה, שהביאה לכך שבהמשך היו עובדי עבודה זרה ובטלו מצות מילה, כי חשבו שההתחברות לגויים תציל אותם מצרת השעבוד, בזמן שההיפך הוא הנכון כי גלות הנפש לא מצילה מגלות הגוף, ורק גלות הגוף מצילה מגלות הנפש, שאם נשמרים מגלות הנפש זוכים גם לגאולת הגוף, וכמו שזכה יעקב אבינו ע"ה לתורה וגדולה כאחד, ואף אמרו חז"ל שהלוקח על עצמו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ.

לאור דברי הכתב סופר נוכל להבין מדוע נבחרו פרשיות השובבי"ם לזמן של חיזוק בענייני קדושה, שכן זהו הזמן הראוי לתקן עניין הסתימה הרוחנית בעין ובלב, מה שהחל לאחר פטירת יעקב אבינו ע"ה.

הרע, וכמו שהגאולה היא הפך השעבוד כן התשובה היא הפך העוונות, ובעוד שהנפש היא משעבדת ליצר הרע, ראוי גם כן שהגוף יהיה משעבוד למלכויות, אבל כשנפש שיחררה עצמה משעבוד היצר במה ששבה בתשובה גמורה, ראוי גם כן שיהיה הגוף משוחרר משעבוד המלכויות".

זה הזמן להתחזק בגאולת הנפש, ולזכות את כולנו גם לגאולת הגוף, לקרב את הגאולה השלמה במהרה בימנו, כי הזמן מסוגל מאוד, וכמו שבניסן נאמר "בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל", גם בזמן שקוראים פרשיות אלו ניתן לזכות יותר לקרב את הגאולה. ואם כן זה הזמן להתחזק בעמלה של תורה, לקדש את עינינו וליבנו. ולייחס יותר רצינות ללימוד והתפילה שלנו, להתנתק מכל ענייני העולם בשעת הלימוד והתפילה. זה הזמן להתנתק מכל הבלי העולם ולהתקשר אל השי"ת בקשר של קיימא.

ורצו למנוע את הקדושה מעם ישראל, וכן בימי הפורים שמוחים את המן מזרע עמלק, ועמלק נלחם על הקדושה כמו שכתוב "אשר קרך", וכן "ויבא עמלק להלחם עם ישראל ברפידים", ורמזו חז"ל שרפו ידיהם מן התורה, הרי שגם עמלק נלחם בקדושה ובביטול תורה. ואנו מוסיפים התחזקות בתקופה שבין חנוכה לפורים, וכך זוכים אחר כך לגאולה בחודש ניסן.

היוצא אם כן שדווקא גאולת הנפש היא שמביאה אחריה גם גאולת הגוף, שעל ידי ימי השובבי"ם זוכים לגאולת ניסן, וזוכים לתורה וגדולה כאחד. וכן מובא במפורש בשער התשובה שבספר בית אלוקים למבי"ט, (פרק י"ח) שהתשובה אפילו רק מהפשעים מביאה את הגאולה, וזה לשונו: "ויש התייחסות לתשובה עם הגאולה לשתבא בגללה, כי הגאולה היא תשועת שעבוד הגוף, והתשובה היא תשועת שעבוד הנפש, כי שעבוד מלכויות גדול משעבוד המלך הזקן וכסיל והוא היצר

מתוך דברי הרב גוטסמן שליט"א בשיחת הכנה לימי השובבי"ם בבית הכנסת "קהל חסידים" – קריית גת, פר' ויחי תש"פ

המשך מעמוד י"א

הסיפור הזה מלמד אותנו עד כמה כדאי להשקיע על התפילה, מי יודע מה ממתין לנו בשמים, איזה הפתעות ממתונות עבורנו לרגע שניזכר להתפלל ולבקש מכל הלב.

אך באמת הסיפור הזה מלמד דבר נוסף, שפעמים רבות הקב"ה לוקח מאתנו את מה שכבר היה לנו, ואנחנו שואלים את עצמנו: וכי לא די לי בכל הקשיים שהיו לי עד עכשיו שאני זקוק לבעיות נוספות? ובאמת דווקא רגע לפני הישועה השם יתברך מנסה אותנו האם נמשיך לסמוך עליו בלב שלם. ואם נעמוד בניסיון נזכה להיושע ישועה שלמה בקרוב ממש.

לעילוי נשמת
מורינו ורבינו הגאון הגדול
רבי שמעון
בן רבי דוד וחביבה בעדני זצ"ל
נלב"ע י"ח בטבת תשפ"ג

לעילוי נשמת
מורי ורבי הגאון הגדול
רבי ניסים
בן רבי שלמה ורחל מויאל זצ"ל
נלב"ע ו' שבט תשע"ח

לעילוי נשמת הרה"ח ר' יקותיאל דב בן ר' יחזקאל הלוי פרידמן זצ"ל
נלב"ע כ"ב אלול תשפ"ב

לעילוי נשמת
רבי יוסף בן חנינה דויאב ז"ל

לעילוי נשמת
רחל בת אדוניהו ז"ל

זכות זיכוי הרבים לטובת נשמת האדמו"ר מנדבורנה
הרה"ק רבי יעקב ישכר בער
בן הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוקללה"ה זי"ע
נלב"ע ז' אדר תשע"ב
לזכות התורם, לברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיו

לרפואת
אליהו בן רחל

לרפואת
רחל צפורה פייגא בת ציונה
צירל דבורה

קה חלק בהוצאות הגיליון

לתרומות והנצחות נא לפנות 08-9743208 \ 0527-608955